

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتابهای درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

برنامه درسی (استاندارد آموزش)

درس: کارگاه نوآوری و کارآفرینی

کلیه رشته‌های تحصیلی شاخه فنی و حرفه‌ای و کاردانش

دوره دوم متوسطه

پایه: نهم

نگارش ششم

۱۳۹۶

پیشرفت فناوری، تغییرات سریع در دنیای کار و زندگی، وجود چالش‌های نوظهور و گوناگون در اقتصاد و جامعه سبب می‌شود که آموزش نوآوری، کارآفرینی، فناوری و تولید به عنوان یک ضرورت نه یک انتخاب در نظر گرفته شود. پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی و نقشه جامع علم و فناوری کشور، نقش آموزش و پرورش در ایجاد فرهنگ تولید، نوآوری، کارآفرینی و تفکر فناورانه دوچندان شده است. از طرفی یکی از زیرنظام‌های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش برنامه درسی ملی ایران است. در این برنامه یکی از یازده حوزه تربیت و یادگیری، حوزه تربیت و یادگیری کار و فناوری است. حوزه کار و فناوری شامل کسب مهارت‌های عملی برای زندگی کارآمد و بهره‌ور و کسب شایستگی‌های مرتبط با فناوری و شایستگی‌های غیر فنی جهت آمادگی ورود به حرفه و شغل در بخش‌های مختلف اقتصادی و زندگی اجتماعی است. از طرفی، با توجه به آموزه‌های اسلامی، کار و اشتغال از ارزش‌های تربیتی برخوردار است و انسان از طریق کار، نفس سرکش را رام کرده و شخصیت وجودی خویش را صیقل داده، هویت خویش را تثبیت کرده و زمینه ارتقاء وجودی خویش را مهیا و امکان کسب روزی حلال و پاسخگویی به نیازهای جامعه را فراهم می‌آورد. آموزش نوآوری، کارآفرینی، فناوری، کار و مهارت‌آموزی، باعث پیشرفت فردی، افزایش بهره‌وری، مشارکت در زندگی اجتماعی و اقتصادی، کاهش فقر، افزایش درآمد و توسعه یافتگی خواهد شد.

قلمرو حوزه تربیت و یادگیری کار و فناوری شامل چهار دسته شایستگی است :

۱) شایستگی‌های غیر فنی دنیای کار؛

۲) شایستگی‌های پایه فنی مورد نیاز نیروی کار حرفه و مشاغل گوناگون؛

۳) شایستگی‌های مربوط به فناوری اطلاعات و ارتباطات؛

۴) شایستگی‌های مربوط به یادگیری مادام‌العمر فنی و حرفه‌ای.

با توجه به آنچه در اسناد بالادستی بیان شده است، یکی از تغییرات در برنامه‌های درسی و جداول دروس دوره دوم متوسطه، توجه به آموزش شایستگی‌های غیر فنی در نظام آموزشی جدید است. تربیت و یادگیری شایستگی‌های غیر فنی در دو بخش از آموزش‌های فنی و حرفه‌ای ارائه می‌شود :

بخش اول : آموزش و یادگیری شایستگی‌های غیر فنی همراه با شایستگی‌های فنی به صورت تلفیقی است که در تمام مراحل آموزش جریان دارد و در دروس کارگاهی نظام جدید آموزشی تحت عناوین همانند مدیریت منابع، کار تیمی و ... ارائه می‌شود.

بخش دوم : محتوای دروس مستقل مربوط به شایستگی‌های غیر فنی که در برگیرنده شایستگی‌های انسانی، اخلاقی، عقیدتی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ارزشی می‌شود که به صورت درس جداگانه در برنامه درسی برای تمام رشته‌ها دیده می‌شود. ماهیت این دروس مبتنی بر شایستگی است و باید به صورت فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته طراحی و اجرا شود. الزامات محیط کار در پایه دهم، کارگاه نوآوری و کارآفرینی، کاربرد فناوری‌های نوین و مدیریت تولید (از این دو عنوان اخیر یک عنوان انتخاب می‌شود) در پایه یازدهم و اخلاق حرفه‌ای در پایه دوازدهم، عناوین دروس غیر فنی در آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش می‌باشند.

جدول مواد درسی و ساعات تدریس هفتگی دوره دوم متوسطه (شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش)

ردیف	دامنه محتوایی	پایه دهم		پایه یازدهم		پایه دوازدهم	
		عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت	عنوان درس	واحد/ ساعت
۱	تربیت دینی و اخلاقی	تعلیمات دینی(دینی، اخلاق و قرآن) ۱	۲	تعلیمات دینی (دینی، اخلاق و قرآن) ۲	۲	تعلیمات دینی(دینی، اخلاق و قرآن) ۳	۲
۲	زبان و ادبیات فارسی	فارسی ۱	۲	فارسی ۲	۲	فارسی ۳	۲
۳	زبان‌های خارجی	زبان خارجی ۱	۲	زبان خارجی ۲	۲	---	---
۴	خوشه دروس: مطالعات اجتماعی	جغرافیای عمومی و استان‌شناسی	۲	علوم اجتماعی	۲	تاریخ معاصر	۲
۵	خوشه دروس: انسان و سلامت	تربیت بدنی ۱	۲	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی ۳	۲
		---	---	انسان و محیط زیست	۲	سلامت و بهداشت	۲
۶	خوشه دروس: انسان و مهارت‌های زندگی	---	---	درس انتخابی (۱- هنر ۲- تفکر و سواد رسانه‌ای)	۲	آمادگی دفاعی	۳
		---	---	مدیریت خانواده و سبک زندگی	۲	---	---
۷	خوشه دروس: شایستگی‌های غیر فنی	الزامات محیط کار	۲	کارگاه نوآوری و کار آفرینی	۳	اخلاق حرفه‌ای	۲
		---	---	کاربرد فناوری‌های نوین / مدیریت تولید (انتخابی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی)	۲	---	---
۸	خوشه دروس: شایستگی‌های پایه(ریاضی، فیزیک و شیمی)	درس پایه	۴	درس پایه	۴	درس پایه	۲
۹	خوشه دروس: شایستگی‌های فنی و کارگاهی	کارگاه ۱	۸	کارگاه ۳	۸	کارگاه ۵	۸
		کارگاه ۲	۸	کارگاه ۴	۸	کارگاه ۶	۸
		دانش فنی پایه	۳	---	---	دانش فنی تخصصی	۲
		درس مشترک گروه	۴	---	---	کارآموزی	تجمعی
جمع	جمع	۴۰	جمع	۴۰	جمع	۴۰	
۱۰	برنامه ویژه مدرسه	زمینه سازی برای اجرای بند ۵-۵-۵ سند تحول بنیادین و بند ۲-۱۳-۲ برنامه درسی ملی مشتمل بر عناوینی مانند: پژوهش و ارائه خلاقانه (سمینار)، یادگیری پروژه محور و آموزش مهارت نامین معاش حلال (سالانه ۵۰ تا ۱۰۰ ساعت)					

اهداف دروس مشترک شایستگی های غیر فنی

اهداف کلی دروس مشترک در شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش در جدول ذیل بیان شده است.

ردیف	نام درس	هدف کلی
۱	الزامات محیط کار	هنرجویان پس از گذراندن این درس، توانایی بکارگیری الزامات عمومی مورد نیاز محیط کار از قبیل بکارگیری استانداردهای ایمنی و بهداشت، ارگونومی و مدیریت کیفیت، بکارگیری قوانین کار و یادگیری فناوریانه و مادام العمر فنی و حرفه ای را کسب می نمایند.
۲	نوآوری و کارآفرینی	هنرجویان پس از گذراندن این درس توانایی بکارگیری شایستگی نوآورانه در تعیین و درک موقعیت خود و بهبود آن را در برخورد با چالش ها و مسائل زندگی و فعالیت های حرفه ای را کسب می نمایند. علاوه بر این آنان در بکارگیری شایستگی کارآفرینی در ایجاد کسب و کار بصورت نوآورانه در گروه های بزرگ شغلی توانمند می گردند و شخصیت کارآفرینانه آنها رشد و پرورش می یابد.
۳	کاربرد فناوری نوین	هنرجویان پس از گذراندن این درس توانایی بکارگیری شایستگی فناوریانه و مولد در تعیین و درک موقعیت خود و بهبود آن در برخورد با چالش ها، مسائل و حل آنها در گروه های بزرگ شغلی خود را کسب می نمایند. آنها در انتخاب فناوری های نوین، آینده شغلی و حرفه ای و تحلیل تغییرات فناوری رشته تحصیلی خود توانمند خواهند بود. تحلیل مزایا و فرصت ها، معایب و تهدیدها، خواستگاه فناوری و چرخه عمر فناوری شایستگی ها لازم را کسب می نمایند. فناوری ها بر اساس نقشه علم و فناوری کشور تعیین خواهند شد.
۴	مدیریت تولید	هنرجویان پس از گذراندن این درس توانایی بکارگیری شایستگی پیش بینی، برنامه ریزی و بازاریابی برای محصولات یا خدمات در حوزه شغلی و رشته تحصیلی خود را دارا هستند. همچنین توانایی انتخاب روش های تولید و مدیریت پروژه را دارا خواهند بود.
۵	اخلاق حرفه ای	هنرجویان پس از گذراندن این درس، شایستگی مسئولیت پذیری حرفه ای در تعیین و درک موقعیت و بهبود آن در برخورد با چالش ها، مسائل اخلاقی حرفه و حل آنها در عرصه های مختلف ارتباط با خود، خدا، خلق و خلقت را در گروه های بزرگ شغلی کسب می نمایند.

چارچوب مفهومی درس نوآوری و کارآفرینی

تلفیق نوآوری و کارآفرینی هدف نهایی و آرمان کارگاه نوآوری و کارآفرینی است. از لحاظ تعریف مفهومی، نوآوری شاخص کلیدی فرایند کارآفرینی است در حدی که نمی توان کارآفرینی بدون نوآوری متصور شد، بنابراین نوآوری زمانی ارزشمند است که از عهده یک کار ضروری برآید. با این تعریف موضوع درهم تنیدگی به عنوان یک اصل در این درس بایستی مورد توجه قرار گیرد. اگر نوآوری را تجاری سازی ایده تعریف کنیم بنابراین کارآفرینی فرایند تجاری سازی و در ادامه نوآوری است لذا کارآفرینی عبارتست از فرایند خلق چیزی با ارزش متفاوت، از طریق اختصاص زمان و تلاش کافی، همراه با خطر پذیری مالی، روانی و اجتماعی با نتیجه دریافت، پاداش مالی و رضایت شخصی. بنابراین نوآوری و کارآفرینی مجموعه ای از شایستگی های فنی و غیر فنی است که دانش آموز در قالب پروژه های معینی کسب می کند و در نهایت نوآور و کارآفرین مستقل خواهد شد.

هدف کلی این درس عبارت است از: کسب شایستگی کلی نوآوری و کارآفرینی جهت ایجاد، بهبود و توسعه کسب و کار برای کسب درآمد و افزایش اشتغال از طریق مشارکت در بخش های تعاونی و خصوصی اقتصاد بر اساس سیاست های کلی کشور
زمان آموزش این درس حدود ۱۰۰ ساعت در طول سال تحصیلی با ۳ ساعت آموزش هفتگی در نظر گرفته شده است. علاوه بر این زمان، از زمان ویژه مدارس با توجه به جداول دروس ابلاغی و برنامه درسی ملی ایران نیز می توان استفاده نمود.

شایستگی های نوآوری و کارآفرینی

درس شامل پنج شایستگی کلیدی خواهد بود که در جدول زیر مشخصات هر شایستگی به تفصیل آمده است.

عنوان شایستگی های کلی (پودمان)	شایستگی ها/محتوا
حل خلاقانه مسائل	فناوری خلاقیت، منطق علمی اختراع، پیش بینی فناوریانه، روش های حل ابداعی مسئله
نوآوری و تجاری سازی محصول	ایده پردازی، مالکیت معنوی، تجاری سازی، خود باوری، نگرش مثبت، اختراع، خلاقیت
طراحی کسب و کار	کار تیمی، حسابداری و امور مالی، تحلیل آمایش سرزمینی، تحلیل برنامه های توسعه کشور، گروه های بزرگ شغلی
بازاریابی و فروش	قیمت گذاری، ارزیابی مشتری، روش های عرضه محصول، عملیات حسابداری صنعتی، طراحی محصول و ایجاد نشان تجاری
ایجاد کسب و کار نوآورانه	فرایند راه اندازی کسب و کار نوآورانه؛ موانع و مزیت ها، ویژگی های بنگاه های اقتصادی کوچک و متوسط.

سازماندهی محتوا

آموزش مبتنی بر بودمان و آموزش مبتنی بر پروژه دو رویکرد در سازماندهی محتوی و شایستگی های درس می باشند. یادگیری مبتنی بر پروژه یک مدل آموزشی است که هنرجویان را برای حل مسائل و برآورده نمودن نیاز در تهیه محصولات وارد می نماید. پروژه ها که فرصت های یادگیری قوی تری را برای هنرجویان فراهم می آورند در موضوعات و وسعت بسیار متنوع می باشند. پروژه ها هنرجویان را در نقش های مختلف از قبیل حل کننده مساله، تصمیم گیرنده، کاوش گری، مستند ساز، تولید کننده، ارزیاب، ارائه دهنده و دیگر نقش ها قرار می دهد. پروژه تلاشی موقت است که برای تولید یک محصول منحصر به فرد انجام می شود. موقتی بودن آن به این دلیل است که پروژه یک شروع و یک پایانی دارد. یادگیری مبتنی بر پروژه خود دارای اهداف مشخص و مهم آموزشی می باشد و تنها یک الحاقیه به یک برنامه درسی نمی باشد. این نوع از یادگیری سبب می شود دانش آموزان به زندگی واقعی نزدیک تر شوند و یادگیری را در بستر واقعیت های زندگی تجربه نمایند. یادگیری مبتنی بر پروژه دارای مزایایی برای دانش آموزان و دبیران است. برای نمونه برای هنرجویان می توان مزایای زیر را بر شمرد:

- افزایش توجه، اعتماد به نفس و بهبود نگرش به یادگیری
- نتایج یادگیری معادل یا بهتر از دیگر مدل های آموزشی بدلیل درگیری دانش آموزان و مسئولیت بیشتر آنها در یادگیری خود نسبت به روش های سنتی آموزش
- فرصت هایی برای توسعه مهارت های پیچیده تر از قبیل تفکر سطح بالا، حل مساله، همکاری، ارتباط، نیاز سنجی
- دستیابی به طیف وسیعی از فرصت های یادگیری در کلاس با درگیر شدن در محیطی با یادگیرندگان متنوع
- درگیر شدن با فعالیت های دنیای واقعی که اهمیت زیادی در بیرون از مدرسه و زندگی دارند و توجه به سبک یادگیری آنها

اگرچه این امکان وجود دارد که در آموزش این درس بتوان از روش بودمانی استفاده نمود و هر بودمان را مستقل از بودمان های دیگر آموزش داد.

رویکرد تهیه بسته تربیت و یادگیری (آموزشی)

بسته تربیت و یادگیری در این درس شامل برنامه درسی، کتاب هنرجو، کتاب راهنمای هنرآموز، منابع آموزشی، نرم افزارها و ... است. آنچه در تهیه بسته آموزشی مورد توجه اصلی قرار می گیرد تحقق و تسهیل یادگیری از طریق فعالیت ها و تجارب یادگیری، جهت اهداف توانمند ساز و شایستگی های بودمان ها هستند.

رویکرد تدوین بسته یادگیری براساس اهداف توانمندسازی

اهداف توانمند ساز:

اهداف توانمند ساز، اهدافی میانی هستند که تحقق کسب شایستگی ها در بودمان های درس کارگاه نوآوری و کارآفرینی را تسهیل می نمایند. در ادامه جداول مربوط به اهداف توانمند ساز در هر یک از بودمان های این درس آورده شده است.

استاندارد تربیت و یادگیری شایستگی
کارگاه نوآوری و کار آفرینی - پایه ۱۱ - شاخه فنی و حرفه ای و کار دانش

هدف کلی درس : کسب شایستگی کلی نوآوری و کارآفرینی جهت ایجاد، بهبود و توسعه کسب و کار برای کسب درآمد و افزایش اشتغال از طریق مشارکت در بخش های تعاونی و خصوصی اقتصاد بر اساس سیاست های کلی کشور	تعداد جلسه : ۷ جلسه	تجهیزات آموزشی : بر اساس استاندارد تجهیزات کارگاه نوآوری و کارآفرینی
پودمان ۱ : حل خلاقانه مسائل	مکان اجرای آموزش : کارگاه نوآوری و کارآفرینی	استاندارد عملکرد پودمان : حل خلاقانه مسائل با استفاده از نوآوری نظام یافته بر اساس قابلیت اجرا
وسعت محتوی : هنرجویان فرصت استفاده از گستره متنوع از تجارب و فعالیت ها مرتبط با شایستگی ها را بدست می آورند.	زمان پیشنهادی آموزش : مهر و آبان	ارزشیابی : با رویکرد مبتنی بر شایستگی

بیامدهای یادگیری :

اهداف توانمندسازی	جلسه	شایستگی ها
روش های مشاهده خلقت	جلسه اول	کشف مساله
مشاهده خلقت و ثبت مشاهدات		
کشف مساله از روی مشاهدات		
تاثیر کشف مساله در تأمین نیازهای انسان		
روش استفاده از ابزارهای تعریف و بازتعریف مساله (مدل موم/...)	جلسه دوم	
استفاده از ابزارها در تعریف و بازتعریف مساله (مدل موم/...)		
روش های استفاده از ابزار های کشف مساله (تفکر چند پرده ای/...)		
استفاده از ابزار برای کشف مساله (تفکر چند پرده ای/...)		
انواع مساله ها از نظر حد آشنایی، سادگی، ابداعی و خوش ساختاری	جلسه سوم	
روش تولید مساله با استفاده از الگوی تفکر انتقادی (یک الگو- الگوی پرسیدن ۶ چه/...)		
تولید مساله با الگوی تفکر انتقادی (یک الگو- الگوی پرسیدن ۶ چه/...)		
روش های تولید مساله (یک روش- روش تعیین کارکرد/...)		
تولید مساله به روش های مختلف (یک روش- روش تعیین کارکرد/...)	جلسه چهارم	
مشاهده راه حل های مساله ایده آل از خلقت		
روش های ایده پردازی (انتخاب سه روش الویت دار از بین روش های بارش فکری، شش کلاه، نقشه ذهنی، تشدید ویژگی ها، سوژه کانونی، ...)		
ایده پردازی (انتخاب دو روش الویت دار از بین روش های شش کلاه و تشدید ویژگی ها، بارش فکری، ...)		
تولید ایده (انتخاب یک روش الویت دار از بین روش های سوژه کانونی یا نقشه ذهنی)	جلسه پنجم	حل مساله
روش های عبارسنجی ایده ها و تصمیم گیری برای انتخاب یک ایده		
عیار سنجی ایده ها و تصمیم گیری برای انتخاب یک ایده		
تضادیابی در مساله ها		
استخراج راه حل های یک مساله با استفاده از ۱۰ اصل پر کاربرد حل خلاقانه مسائل (تریز)	جلسه ششم	
روش های حل مساله به روش تعمیم دهی (ابداعی کردن مساله و راه حل آن) در یک موقعیت واقعی		
حل مساله به روش تعمیم دهی (ابداعی کردن مساله و راه حل آن) در یک موقعیت واقعی		
روش های استفاده از دانش حوزه های مختلف در حل مسائل		
کاربرد بین رشته ای حوزه های مختلف دانش در دیگر حوزه ها	جلسه هفتم	
این جلسه در قالب برنامه ویژه مدارس است که با ارائه یک پروژه و یا یک محصول، ارزشیابی از آن صورت می گیرد. همچنین در این زمان فرصت ها و تجارب یادگیری جهت کسب شایستگی ها نیز برای هنرجویان فراهم می شود.		

استاندارد تربیت و یادگیری شایستگی
کارگاه نوآوری و کار آفرینی- پایه ۱۱- شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش

هدف کلی درس : کسب شایستگی کلی نوآوری و کارآفرینی جهت ایجاد، بهبود و توسعه کسب و کار برای کسب درآمد و افزایش اشتغال از طریق مشارکت در بخش های تعاونی و خصوصی اقتصاد بر اساس سیاست های کلی کشور	تعداد جلسه : ۷ جلسه	تجهیزات آموزشی : بر اساس استاندارد تجهیزات کارگاه، نوآوری و کارآفرینی
پودمان ۲ : نوآوری و تجاری سازی محصول	مکان اجرای آموزش : کارگاه نوآوری و کارآفرینی	استاندارد عملکرد پودمان : تجاری سازی محصول با استفاده از تحلیل موقعیت بر اساس قابلیت ثبت و سودمندی
وسعت محتوی : هنرجویان فرصت استفاده از گستره متنوع از تجارب و فعالیت ها مرتبط با شایستگی ها را بدست می آورند.	زمان پیشنهادی آموزش : آبان و آذر	ارزشیابی : با رویکرد مبتنی بر شایستگی

پیامدهای یادگیری :

اهداف توانمندسازی	جلسه	شایستگی ها	
ضرورت خطر پذیری و مثبت اندیشی در نوآوری	جلسه اول	توسعه آگاهانه خود	
روامداری			
بکارگیری فنون خطرپذیری			
توسعه نگرش مثبت در خود			
ضرورت خوداتکایی (پشتکار و بلند همتی) و خودباوری	جلسه دوم		
راهبردهای استقامت و پشتکار			
توسعه خوداتکایی و خودباوری			
تحلیل خود و خودسنجی			
تحلیل فرصت های پیرامونی در کسب و کار	جلسه سوم		تجاری سازی و اختراع
ضرورت شبکه سازی و ارتباط موثر			
بهره مندی از فرصت های شبکه سازی			
برنامه ریزی مسیر شغلی آینده			
ضرورت و اهمیت چرخه نوآوری	جلسه چهارم		
مولفه ها و عوامل موثر چرخه نوآوری			
تحلیل عوامل موثر در پروژه نوآورانه			
ارائه ایده قابل تجاری سازی و سودمندی بر اساس عوامل موثر			
ضرورت و اهمیت تجاری سازی	جلسه پنجم	تجاری سازی و اختراع	
موانع تجاری سازی محصول			
روش های تهیه برنامه مرحله ای در تجاری سازی محصول			
تهیه برنامه مرحله ای در تجاری سازی محصول			
ویژگی های اختراع	جلسه ششم		
نقش مخترعین در پیشرفت جوامع			
قوانین ثبت اختراع			
تحلیل اختراع بر اساس چرخه نوآوری			
این جلسه در قالب برنامه ویژه مدارس است که با ارائه يك پروژه و يا يك محصول، ارزشیابی از آن صورت می گیرد. همچنین در این زمان فرصت ها و تجارب یادگیری جهت کسب شایستگی ها نیز برای هنرجویان فراهم می شود.	جلسه هفتم		

استاندارد تربیت و یادگیری شایستگی کارگاه نوآوری و کار آفرینی- پایه ۱۱- شاخه فنی و حرفه ای و کار دانش

هدف کلی درس : کسب شایستگی کلی نوآوری و کارآفرینی جهت ایجاد، بهبود و توسعه کسب و کار برای کسب درآمد و افزایش اشتغال از طریق مشارکت در بخش های تعاونی و خصوصی اقتصاد بر اساس سیاست های کلی کشور	تعداد جلسه : ۷ جلسه	تجهیزات آموزشی : بر اساس استاندارد تجهیزات کارگاه نوآوری و کار آفرینی
پودمان ۳ : طراحی کسب و کار	مکان اجرای آموزش : کارگاه نوآوری و کار آفرینی	ساعت آموزش پودمان : ۲۵ ساعت
وسعت محتوی : هنرجویان فرصت استفاده از گستره متنوع از تجارب و فعالیت ها مرتبط با شایستگی ها را بدست می آورند.	زمان پیشنهادی آموزش : دی و بهمن	ارزشیابی : با رویکرد مبتنی بر شایستگی

پیامدهای یادگیری :

شایستگی	جلسه	اهداف توانمندسازی
تیم سازی کاری و تامین منابع مالی	جلسه اول	ویژگی های تیم کاری
		تحلیل نقش و وابستگی فعالیت در تیم
		ایفای نقش به عنوان عضو موثر در تیم
		باور به کار تیمی (کار جمعی)
	جلسه دوم	تحمل شکست و ابهام
		تفکیک تفاوت های شخصیتی
		تعیین شخصیت های مکمل
		تشکیل تیم های کاری
	جلسه سوم	تعیین آثار تعارض در تیم کاری
		تعیین هزینه و درآمد
ثبت هزینه و درآمد		
روش های تامین منابع مالی کسب و کار		
تحلیل و تهیه مدل کسب و کار	جلسه چهارم	تامین منابع مالی در موقعیت های مختلف
		مدل سازی محیط خارجی صنعت (فرصت و تهدید)
		مدل سازی محیط داخلی (قوت و ضعف)
	جلسه پنجم	تحلیل محیط داخلی/ خارجی به روش تحلیل موقعیت
		طراحی ارزش برای کسب و کار
		دسته بندی مشتریان به لحاظ هدف
		تفکیک ذی نفعان از میان تعداد زیاد و اولویت بندی
		طراحی يك سیستم ارتباط با مشتری
	جلسه ششم	باور داشتن به خدمت به خلق به عنوان ارزش
		فهرست بندی فعالیت های کلیدی
فهرست بندی منابع کلیدی		
جلسه هفتم	طراحی کانال ارتباطی	
	این جلسه در قالب برنامه ویژه مدارس است که با ارائه يك پروژه و یا يك محصول، ارزشیابی از آن صورت می گیرد. همچنین در این زمان فرصت ها و تجارب یادگیری جهت کسب شایستگی ها نیز برای هنرجویان فراهم می شود.	

استاندارد تربیت و یادگیری شایستگی کارگاه نوآوری و کار آفرینی- پایه ۱۱- شاخه فنی و حرفه ای و کار دانش

هدف کلی درس : کسب شایستگی کلی نوآوری و کارآفرینی جهت ایجاد، بهبود و توسعه کسب و کار برای کسب درآمد و افزایش اشتغال از طریق مشارکت در بخش های تعاونی و خصوصی اقتصاد بر اساس سیاست های کلی کشور	تعداد جلسه : ۷ جلسه	تجهیزات آموزشی : بر اساس استاندارد تجهیزات کارگاه نوآوری و کار آفرینی
پودمان ۴ : بازاریابی و فروش	استاندارد عملکرد پودمان : بازاریابی و فروش محصول در زمینه و رشته شغلی و حرفه ای بر اساس قابلیت اجرا و سودمندی	مکان اجرای آموزش :
وسعت محتوی : هنرجویان فرصت استفاده از گسترده متنوع از تجارب و فعالیت ها مرتبط با شایستگی ها را بدست می آورند.	زمان پیشنهادی آموزش : بهمن و اسفند	ساعت آموزش پودمان : ۲۵ ساعت
	ارزشیابی : با رویکرد مبتنی بر شایستگی	

پیامدهای یادگیری :

شایستگی	جلسه	اهداف توانمندسازی
بازاریابی	جلسه اول	تعیین عوامل موثر بر بازاریابی
		تحلیل فاکتورهای تاثیر گذار بر فروش محصول
		تحلیل مشتری
		ساز و کار طراحی محصول
	جلسه دوم	تعیین مزیت های رقابتی
		دسته بندی راهبردهای های موقعیت یابی
		تعیین ویژگی های برنامه کسب و کار
		باور به ضرورت رقابتی بودن کسب و کار
	جلسه سوم	طراحی ماتریس قیمت گذاری
		روش های اصلی قیمت گذاری
روش های جانبی قیمت گذاری		
جلسه چهارم	قیمت گذاری با روش های اصلی و جانبی	
	تعیین کانال های ارتباط با مشتری	
	انتخاب مشتری ها بر اساس شاخص خرید	
عرضه محصول و ارائه نشان تجاری	جلسه پنجم	روش های مرسوم بازاریابی
		انواع روش های فروش
		اهمیت وجود واسطه ها در فروش
	جلسه ششم	تفاوت عمده فروشی و خرده فروشی
		انتخاب روش فروش
جلسه هفتم	جلسه ششم	تعیین اهمیت پیوستگی ارتباط با مشتری
		انواع شخصیت سازی در نشان تجاری
		ویژگی های نشان تجاری
		ساخت نشان تجاری برای کسب و کار
		ثبت نشان تجاری برای کسب و کار
		این جلسه در قالب برنامه ویژه مدارس است که با ارائه يك پروژه و یا يك محصول ارزشیابی از آن صورت می گیرد. همچنین در این زمان فرصت ها و تجارب یادگیری جهت کسب شایستگی ها نیز برای هنرجویان فراهم می شود.

استاندارد تربیت و یادگیری شایستگی کارگاه نوآوری و کار آفرینی - پایه ۱۱ - شاخه فنی و حرفه ای و کاردانش

تجهیزات آموزشی : بر اساس استاندارد تجهیزات کارگاه نوآوری و کار آفرینی	تعداد جلسه : ۷ جلسه	هدف کلی درس : کسب شایستگی کلی نوآوری و کار آفرینی جهت ایجاد، بهبود و توسعه کسب و کار برای کسب درآمد و افزایش اشتغال از طریق مشارکت در بخش های تعاونی و خصوصی اقتصاد بر اساس سیاست های کلی کشور
	مکان اجرای آموزش : کارگاه نوآوری و کار آفرینی	استاندارد عملکرد پودمان : ایجاد کسب و کار نوآورانه در زمینه و رشته شغلی و حرفه ای با استفاده از روش های تحلیل نوآورانه در فرآیند و محصول بر اساس قابلیت اجرا و سودمندی
ساعت آموزش پودمان : ۲۵ ساعت	زمان پیشنهادی آموزش : فروردین، اردیبهشت، خرداد	پودمان ۵ : ایجاد کسب و کار نوآورانه
ارزشیابی : پارویکرد مبتنی بر شایستگی		وسعت محتوی : هنرجویان فرصت استفاده از گستره متنوع از تجارب و فعالیت ها مرتبط با شایستگی ها را بدست می آورند.

پیامدهای یادگیری :

اهداف توانمندسازی	جلسه	شایستگی
تحلیل نوآوری در پنج بعد کلان و پنج سطح فنی	جلسه اول	تحلیل نوآورانه
تعیین بعد نوآوری در موقعیت واقعی		
روش مقایسه سطوح نوآوری در دو بخش اقتصادی		
مقایسه سطوح نوآوری در دو بخش اقتصادی		
اهمیت نگاه فرآیندی در کسب و کار	جلسه دوم	
ارزش منابع موجود		
اهمیت توانمندسازی جوامع محلی		
ملاحظات زیست محیطی در راه اندازی کسب و کار		
اهمیت و جایگاه کسب و کارهای کوچک و متوسط در اقتصاد	جلسه سوم	
ویژگی ها و نیازهای کسب و کارهای کوچک و متوسط		
نیازهای راه اندازی کسب و کارهای کوچک و متوسط		
<ul style="list-style-type: none"> - اجرای پروژه کسب و کار نوآورانه با توجه به نیازهای محلی و آمایش سرزمینی - فعالیت بصورت جمعی و تیمی هنرجویان - زمان پیشنهادی : اردیبهشت و خرداد ماه - ثبت و ارائه گزارش در بازارچه محصولات/ رویداد کار آفرینی (استارت آپ ویکند)/ فن بازارها/ مراکز کار آفرینی/ مراکز رشد/ پارک علم و فناوری یا کارگاه کار آفرینی هنرستان - سنجش پودمان بر اساس عملکرد اجرای پروژه ایجاد کسب و کار نوآورانه 	جلسه چهارم	پروژه ایجاد کسب و کار نوآورانه
	جلسه پنجم	
	جلسه ششم	
	جلسه هفتم	

راهبردهای تربیت و یادگیری:

با توجه به اینکه استفاده از رویکردهای فعال، جذاب و مرتبط با دنیای واقعی کار و موقعیت های متنوع بر اساس برنامه درسی ملی ایران در آموزش این درس يك اصل است، ضرورت دارد در فرآیند یاددهی و یادگیری از فعالیت های یادگیری متناسب با نیاز هنرجو و متناسب با نیازهای منطقه ای استفاده نمایند. فعالیت ها و فرصت های یادگیری در راستای تحقق اهداف توانمند ساز و کسب شایستگی ها طراحی و اجرا می گردد. در ادامه برخی نمونه های پیشنهادی از فعالیت های یادگیری آورده شده است. در آموزش می توان از فعالیت های دیگری جهت یاددهی-یادگیری استفاده نمود.

اصول انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در آموزش فنی و حرفه ای		
۱- درک و تفسیر پدیده ها در موقعیت های واقعی زندگی	۲- تقویت انگیزه هنرجویان	۳- امکان درک روابط علت و معلولی و قوانین کلی
۴- مرور و بازنگری شایستگی ها	۵- تلفیق نظر و عمل	۶- روش فعال و خلاق
۷- تأکید بر مشارکت هنرجویان	۸- تعامل هنرجویان با هنرآموزان، همسالان و محیط های یادگیری	۹- استفاده از فناوری های نوین

پودمان ۱: حل خلاقانه مسائل

جلسه	نمونه فرصت ها/فعالیت های یادگیری ساخت یافته (پیشنهادی)
جلسه اول	به کارگیری حواس پنج گانه برای مشاهده پدیده های خلقت، تکمیل جداول متقاطع شگفتی های آفرینش
	ثبت کردن مشاهدات انجام شده با به کارگیری حواس پنج گانه
	مساله بایی بر مبنای ثبت شده های از مشاهدات خلقت
جلسه دوم	درک محدودیت حواس پنج گانه انسان در مشاهده مخلوقات مختلف و نیاز به تجهیز شدن به ابزارها و داشتن اطلاعات ثبت شده از خلقت
	چگونگی تعریف و بازتعریف قابل فهم و ساده یک مساله با استفاده از ابزار مدل سازی موم (مقدار، ویژگی، موضوع)
	به کارگیری مدل موم (مقدار، ویژگی، موضوع) در تعریف و بازتعریف قابل فهم و ساده یک مساله واقعی
جلسه سوم	چگونگی به کارگیری ابزار تفکر چند پرده ای در ثبت اجزای یک مساله در دو محور سطح خرد و کلان سیستم مساله و گذر زمان
	به کارگیری ابزار تفکر چند پرده ای در ثبت اجزای یک مساله در دو محور سطح خرد و کلان سیستم مساله و گذر زمان برای یک محصول یا مساله واقعی و کشف مساله های جدید از آن
	شناسایی انواع مساله در چهار گونه و طیف مختلف آشنا تا ناآشنا، ساده تا دشوار، ابداعی تا غیر ابداعی، خوش ساختاری و بدساختاری و نوع برخورد با هر یک برای یافتن راه حل
	طرح پرسش های مختلف پیرامون یک مساله با به کارگیری پرسش های چپستی، چرایی، چه زمانی، چه جایی، چه کسی و چگونگی
	مساله بایی با طرح پرسش های مختلف پیرامون یک مساله با به کارگیری پرسش های چپستی، چرایی، چه زمانی، چه جایی، چه کسی و چگونگی
	چگونگی تشخیص علت وجود و تولد یک محصول یا خدمت با تعیین کارکرد آن
	تعیین کارکرد محصولات و خدمات مختلف

پودمان ۲ : نوآوری و تجاری سازی محصول

جلسه	نمونه فرصت ها/فعالیت های یادگیری ساخت یافته (پیشنهادی)
جلسه اول	شناخت نقش الگوها و شخصیت های تاثیرگذار در زندگی
	به اشتراک گذاری این الگوها در کلاس
	تمرین مشاهده گری و باور به قدرت تغییر از طریق خلاقانه زیستن
جلسه دوم	ساخت و انجام یک تمرین برای داشتن خانواده خلاق و باور به قدرت تاثیرگذاری در دنیای پیرامون خودشناسی از طریق نوشتن نامه ای به خود
	تمرین برای تغییر پیرامون و زیست خلاقانه در محیط خانواده
	یادگیری و خوشناسی از طریق کمک به دیگران
جلسه سوم	انجام تست الگوی تفکر مغز چهارربعی هرمان و مدل اچ بی دی ای
	بررسی دنیای پیرامون در جهت کشف فرصت ها
	شناخت منابع و ترکیب آنها جهت بهره برداری از فرصت ها
جلسه چهارم	تهیه لیست از افراد شبکه فردی
	تحلیل شبکه فردی و ویژگی های آن
	مصاحبه با مشتریان یک محصول خاص و درک نیازهای واقعی آنان
جلسه پنجم	کشف فرصت های نوآوری در محصولات موجود
	تحلیل امکان پذیری فرصت نوآوری از طریق چرخه نوآوری
	ارائه یک محصول سودمند بر اساس خواست مشتریان
جلسه ششم	بررسی اقتصاد دانش بنیان و بازدید از یک شرکت دانش بنیان
	بررسی موانع و مشکلات تجاری سازی اختراعات
	بررسی مراحل تجاری سازی یک محصول واقعی
جلسه هفتم	طراحی یک برنامه تجاری سازی برای یک اختراع
	یافتن مراحل ثبت اختراع در ایران
	بررسی وضعیت ثبت اختراعات در جهان، تکمیل جداول مقاطع اختراع
جلسه هشتم	بررسی نحوه موفقیت ۴ اختراع و نوآوری آنها
	تحلیل امکان درآمدزایی از اختراعات

پودمان ۳ : طراحی کسب و کار

جلسه	نمونه فرصت ها/فعالیت های یادگیری ساخت یافته (پیشنهادی)
جلسه اول	نمایش فعالیت های تیمی و نتایج آن از طریق گرافیک و فیلم - بازی های هدفمند بر مبنای کار تیمی و گروهی - بحث در مورد تفاوت های تیم ها و گروهها
	شناخت شاخص های یک تیم موفق از طریق بازدید یک تیم ورزشی، بحث در محیط تیمی و شناخت ویژگی ها با بیان تجربیات و سختی ها
	بحث در مورد نقش و جایگاه آن، تمرین پذیرش نقش ها و وابستگی فعالیت ها با استفاده از ابزار بازی
جلسه دوم	شناخت نقش ها در یک مثال واقعی و تمرین نقش آفرینی در نقش های مختلف آن
	تمرین از طریق تصویربرداری خلاق و داستان گویی
	تشریح مدل های ساده شده ام بی تی ای، انجام تست با استفاده از کاربرگ
جلسه سوم	نمایش ارتباط های شخصیت های مختلف و استفاده از این ارتباطات برای ایجاد تیم ها، شناخت شش کلاه تفکر و نقش آن در نگاه ۳۶۰ درجه به موضوع با ابزار بازی
	تدوین طرح تیم سازی شامل هدف، ویژگی های افراد مورد نیاز و روش جذب آنها، ارائه گزارش از نحوه تیم سازی و نتایج و تجربیات کار تیمی، در یک بازی اتاق فرار تیم سازی شرکت کند و نتایج را گزارش نماید. در قالب فیلم عکس و گزارش مصور
	بحث در مورد تعارض و انواع آن، ارائه گزارش های عملی از تعارض و نتایج آن در تیم های کاری
جلسه چهارم	ارائه تمرین عملی در مورد تعاریف حسابداری با تشریح و تحلیل وضعیت یک بنگاه تجاری تمرینی
	تهیه صورت مالی یک کسب و کار، ثبت مبادلات در دفاتر و ارائه روش های آن.
	تشریح و شناخت روش های تامین مالی یک کسب و کار، بحث در مورد اینکه چه روش تامین مالی برای کسب و کار مناسب است
جلسه پنجم	تراز آزمایشی یک کسب و کار را تدوین کند و بر اساس آن واحد را ارزیابی کند.
	بحث در خصوص تاثیرات عوامل پورتر بر روی یک کسب و کار و ارائه گزارش موردی به صورت نمونه عملی و شناخت بیرونی (تیم / فرد) با استفاده از کار برگ تمرین تهدید، فرصت شناخت درونی (فرد) با استفاده از کار برگ تمرین قوت و ضعف
	استفاده از کار برگ تمرین سوات - بحث در مورد آثار آن بر روی کسب و کار
جلسه ششم	ارائه مثال های مختلف از ارزش های پیشنهادی کسب و کار های بزرگ، نمایش فیلم های شناسایی ارزش، ارتباط دادن آن با مفهوم مسئله و راه حل و ایجاد ارزش کسب و کار
	ارائه گزارش از مشتریان هدف کسب و کارهای شناخته شده در قالب کاربرگ بوم کسب و کار، فیلم شناخت مشتری
	بحث در مورد تفاوت ذینفع و مشتری، تدوین گزارش از انتظارات ذینفعان
جلسه هفتم	بحث در مورد روشهای ایجاد تمایز را بر اساس کسب و کار تمرینی
	تماشای فیلم معرفی فعالیت کلیدی و تمایز آن با فعالیت های معمول، تدوین لیست کار های کلیدی یک کسب و کار تمرینی
	تماشای فیلم معرفی منابع کلیدی و تمایز آن با منابع معمولی، تدوین لیست منابع کلیدی یک کسب و کار تمرینی
جلسه هشتم	تماشای فیلم معرفی کانال های ارتباطی و دسته بندی آنها، ایجاد کانال ارتباطی کسب و کار تمرینی

پودمان ۴ : بازاریابی و فروش

جلسه	نمونه فرصت ها/فعالیت های یادگیری ساخت یافته (پیشنهادی)
جلسه اول	بحث درباره جایگاه فعلی و گذشته محصولات نمونه
	مطالعه موردی یک محصول نمونه ارائه شده توسط خود هنرجو
	تمرین گروهی - بررسی سلايق مشتریان
جلسه دوم	پاسخ به ۸ سوال مطرح شده در مورد محصول انتخابی : اسپينر
	بازطراحی ميز کلاسی، به گونه ای که به کاربر به نسبت نمونه های فعلی بازار ارزش افزوده دهد
	شناسایی یک نیاز اصلی در کلاس که می تواند با تولید و فروش یک خدمت یا سرویس رفع شود
جلسه سوم	بحث درباره فروش بهتر و بیشتر گوشی تلفن همراه
	تحقیق درباره علت تفاوت قیمت یک محصول مشخص در نشان های تجاری مختلف
جلسه چهارم	بحث درباره اهمیت شبکه های اجتماعی
	تحقیق درباره دیجیتال بازاریابی
	داستان گویی برای نشان های تجاری
جلسه پنجم	بازدید از بازار بزرگ شهر و گپ و گفت با عمده فروش ها درباره راه های انتقال یک محصول به مشتری
	بازدید از یکی از کسب و کارهای موفق توپا که توانسته وجهه مناسبی برای خود دست و پا کند.

پودمان ۵ : ایجاد کسب و کار نوآورانه

جلسه	نمونه فرصت ها/فعالیت های یادگیری ساخت یافته (پیشنهادی)
جلسه اول	یافتن پیشینه و ویژگی های یک محصول و ویژگی های نوآورانه آن در طول زمان
	تحلیل بعد و سطح نوآوری در محصولات مختلف
	بررسی صنایع مختلف از حیث نوآور بودن
جلسه دوم	بررسی گزارش های اقتصادی جهت سنجش تاثیر نوآوری در رشد بخش های مختلف اقتصادی
	راه حل یابی برای يك صنعت از روی مسائل دیگر صنعت ها
	طراحی یک کسب و کار با ویژگی های بومی و درک منابع ارزشمند محلی
جلسه سوم	در صنایع سنتی راه کارهای نوآورانه ارائه کنند
	طراحی یک کسب و کار برای مشکلات زیست محیطی
	پژوهش در نحوه ثبت یک شرکت یا صنف
جلسه سوم	مصاحبه با موسس یک شرکت یا واحد صنفی
	ارائه برنامه یک کسب و کار خانوادگی

ارزشیابی:

ارزشیابی در این درس براساس شایستگی است. برای هر پودمان يك نمره مستمر (از ۵ نمره) و يك نمره شایستگی پودمان (نمرات ۱، ۲ یا ۳) با توجه به استاندارد های عملکرد جداول ذیل برای هر هنرجو ثبت می گردد. امکان جبران پودمان های در طول سال تحصیلی برای هنرجویان و بر اساس برنامه ریزی هنرستان وجود دارد.

الگوی ارزشیابی پودمان حل خلاقانه مسائل

نمره	استاندارد (شاخص ها، داوری، نمره دهی)	نتایج	استاندارد عملکرد	تکالیف عملکردی (شایستگی ها)
۳	کشف مساله از روی مشاهدات تولید مساله به روش کارکرد حل مساله با استفاده از دانش حوزه های مختلف	بالاتر از حد انتظار	حل خلاقانه مسائل با استفاده از نوآوری نظام یافته بر اساس قابلیت اجرا	کشف مساله حل مساله
۲	مشاهده خلقت تولید مساله با مدل تفکر انتقادی استخراج راه حل های مساله عیار سنجی ایده ها حل مساله به روش خلاقانه در يك موقعیت واقعی	در حد انتظار (کسب شایستگی)		
۱	بررسی و تحلیل مراحل کشف مساله بررسی و تحلیل مراحل حل مساله ایده پردازی	پایین تر از انتظار (عدم احراز شایستگی)		
نمره مستمر از ۵				
نمره شایستگی پودمان از ۳				
نمره پودمان از ۲۰				

الگوی ارزشیابی پودمان نوآوری و تجاری سازی محصول

نمره	استاندارد (شاخص ها، داوری، نمره دهی)	نتایج	استاندارد عملکرد	تکالیف عملکردی (شایستگی ها)
۳	ارتقاء رومداری بهره مندی از فرصت های شبکه سازی تهیه برنامه مرحله ای در تجاری سازی يك محصول	بالاتر از حد انتظار	تجاری سازی محصول با استفاده از تحلیل موقعیت بر اساس قابلیت ثبت و سودمندی	خودسازی آگاهانه تجاری سازی
۲	بکارگیری فنون خطر پذیری ارتقا نگرش مثبت در خود ارتقاء خودتکایی و خودباوری ایفای نقش به عنوان عضو موثر تیم ارائه ایده قابل تجاری سازی و سودمندی بر اساس عوامل موثر	در حد انتظار (کسب شایستگی)		
۱	تحلیل اختراع بر اساس چرخه نوآوری تحلیل خود و خودسنجی بررسی چرخه نوآوری بررسی موانع تجاری سازی محصول	پایین تر از انتظار (عدم احراز شایستگی)		
نمره مستمر از ۵				
نمره شایستگی پودمان از ۳				
نمره پودمان از ۲۰				

الگوی ارزشیابی پودمان طراحی کسب و کار

نمره	استاندارد (شاخص ها، داوری، نمره دهی)	نتایج	استاندارد عملکرد	تکالیف عملکردی (شایستگی ها)
۳	ایفای نقش به عنوان سازنده گروه طراحی ارزش برای کسب و کار طراحی کانال ارتباطی	بالاتر از حد انتظار	طراحی کسب و کار با استفاده از تحلیل موقعیت بر اساس قابلیت ثبت و سودمندی و آمایش سرزمینی	تیم سازی کاری و تامین مابع مالی تحلیل و تهیه مدل کسب و کار
۲	تحلیل محیط داخلی/ خارجی به روش تحلیل موقعیت مدل سازی محیط خارجی صنعت (فرصت و تهدید) ایفای نقش به عنوان عضو موثر گروه تشکیل تیم کاری دسته بندی مشتریان به لحاظ هدف تامین منابع مالی در موقعیت مختلف	در حد انتظار (کسب شایستگی)		
۱	بررسی ویژگی های تیم کاری فهرست بندی فعالیت های کلیدی فهرست بندی منابع کلیدی تعیین آثار تعارض در تیم کاری ثبت هزینه و درآمد مدل سازی محیط داخلی داخلی (قوت و ضعف)	پایین تر از انتظار (عدم احراز شایستگی)		
نمره مستمر از ۵				
نمره شایستگی پودمان از ۳				
نمره پودمان از ۲۰				

الگوی ارزشیابی پودمان بازاریابی و فروش

نمره	استاندارد (شاخص ها، داوری، نمره دهی)	نتایج	استاندارد عملکرد	تکالیف عملکردی (شایستگی ها)
۳	تعیین ساز و کار طراحی محصول دسته بندی استراتژی های موقعیت یابی انتخاب مشتریان بر اساس شاخص خرید ثبت نشان تجاری برای يك کسب و کار	بالاتر از حد انتظار	بازار یابی و فروش محصول در زمینه و رشته شغلی و حرفه ای بر اساس قابلیت اجرا و سودمندی	بازاریابی و قیمت گذاری عرضه محصول و ارائه نشان تجاری
۲	ساخت نشان تجاری برای يك کسب و کار انتخاب روش فروش بر اساس يك موقعیت کاری طراحی ماتریس قیمت گذاری قیمت گذاری به روش اصلی و جانبی تعیین کانال های ارتباط با مشتری تعیین مزیت های رقابتی	در حد انتظار (کسب شایستگی)		
۱	بررسی انواع شخصیت سازی در ساخت نشان تجاری تعیین انواع روش های فروش تحلیل مشتری تحلیل فاکتورهای تاثیر گذار بر فروش محصول	پایین تر از انتظار (عدم احراز شایستگی)		
نمره مستمر از ۵				
نمره شایستگی پودمان از ۳				
نمره پودمان از ۲۰				

الگوی ارزشیابی پودمان ایجاد کسب و کار نوآورانه

نمره	استاندارد (شاخص ها، داوری، نمره دهی)	نتایج	استاندارد عملکرد	تکالیف عملکردی (شایستگی ها)
۳	ایجاد کسب و کار نوآورانه در زمینه و رشته شغلی و حرفه ای بر اساس قابلیت اجرا و سودمندی بالا ثبت و ارائه گزارش کسب و کار نوآورانه در بازارچه محصولات/ رویداد کارآفرینی (استارت آپ ویکند)/فن بازارها/مراکز کارآفرینی/مراکز رشد/پارک علم و فناوری یا کارگاه کارآفرینی هنرستان	بالتر از حد انتظار		بهبود کسب و کار در یک موقعیت پروژه ایجاد کسب و کار نوآورانه
۲	ایجاد کسب و کار نوآورانه در زمینه و رشته شغلی و حرفه ای بر اساس قابلیت اجرا و سودمندی متوسط بکارگیری نگاه فرآیندی از تولید یک محصول در تولید محصول دیگر مقایسه سطوح نوآوری در یک موقعیت تحلیل پنج بعد نوآوری با مثال های متناسب اجرای پروژه ایجاد کسب و کار نوآورانه تحلیل ملاحظات زیست محیطی و اجتماعی در ایجاد کسب و کار	در حد انتظار (کسب شایستگی)		
۱	بررسی کسب و کاری کوچک ایجاد شده در حوزه شغلی در روستا و شهر خود بررسی نیازهای راه اندازی کسب و کارهای کوچک و متوسط بررسی رابطه نوآوری و رشد و بقای کسب و کارهای صنایع مختلف تحلیل محصول و خدمت در سازمان های خدماتی و تولیدی	پایین تر از انتظار (عدم احراز شایستگی)		
				نمره مستمر از ۵
				نمره شایستگی پودمان از ۳
				نمره پودمان از ۲۰

صلاحیت حرفه ای هنرآموزان جهت تدریس این درس

- ۱- این درس توسط هنرآموزان مرتبط با گروه بزرگ تحصیلی حرفه ای در رشته های تحصیلی حرفه ای ارائه می گردد.
- ۲- این درس بدلیل کارگاهی بودن آن نیازمند دو هنرآموز همانند دیگر دروس کارگاهی در دوره دوم متوسطه می باشد.
- ۳- گذراندن دوره های آموزش نوآوری و کارآفرینی و کسب گواهینامه آنها توسط هنرآموزان الزامی است.
- ۴- استفاده از نوآوران و کارآفرینان برتر و همچنین خبرگان حرفه ای در این حوزه در چهارچوب قوانین و مقررات وزارت آموزش و پرورش بلامانع است.

محیط های تربیت و یادگیری

- ۱- کارگاه نوآوری و کارآفرینی
- ۲- مراکز کارآفرینی، مراکز رشد، پارک های علم و فناوری، بازارچه ها
- ۳- استفاده از محیط های متنوع یادگیری در چهارچوب برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

فضا و تجهیزات

تجهیز کارگاه نوآوری و کارآفرینی در هنرستان بر اساس استانداردهای فضا و تجهیزات این درس، ابلاغی از طرف سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی می باشد.

منابع:

- ۱- سیاست های کلی نظام ابلاغی در بخش های اشتغال، اقتصاد مقاومتی، ایجاد تحول در آموزش و پرورش، حمایت از کار و سرمایه ایرانی و جمعیت
- ۲- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
- ۳- برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
- ۴- سند طراحی مفهومی آموزش و تربیت فنی و حرفه ای در شاخه فنی و مهارتی، ۱۳۹۴، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی